

การพัฒนาทักษะการคิดนอกกรอบ (Creative Thinking)

โดย

อาจารย์ปกรณ์ วงศ์รัตนพิบูลย์

Executive Coach

Leadership and Strategic Development Consultant

<http://www.pakornblog.com>
<http://www.facebook.com/pakornblog>

Pakornblog

รูปภาพให้แง่คิด

บึ้ง ? หรือ ยิ้ม ?

มือข้างเดียวกัน
เยี่ยม หรือ แย่

เราอยากเป็นใคร?

สิ่งของสามารถใช้ทำ
อะไรได้บ้าง?

นี่รูปอะไร

น้ำในแก้ว
มีแค่ครึ่ง หรือ มีตั้งครึ่ง

สำรวจแนวความคิดเรื่อง...

“การคิดนอกกรอบ”

- คุณเป็นคนชอบคิดหรือชอบทำ?
- คุณคิดว่า “การคิดนอกกรอบ” มีประโยชน์อย่างไร?
- คุณชอบคิดนอกกรอบในเหตุการณ์ใดบ้าง?
- ยกตัวอย่างเรื่องการคิดนอกกรอบที่คุณภูมิใจในตัวเอง?

มิติด้านกระบวนการคิดแบบต่างๆ

- การคิดเชิงวิเคราะห์
- การคิดเชิงเปรียบเทียบ
- การคิดเชิงประยุกต์
- การคิดเชิงกลยุทธ์
- การคิดเชิงสร้างสรรค์
- การคิดแบบบูรณาการ
- การคิดแก้ปัญหา

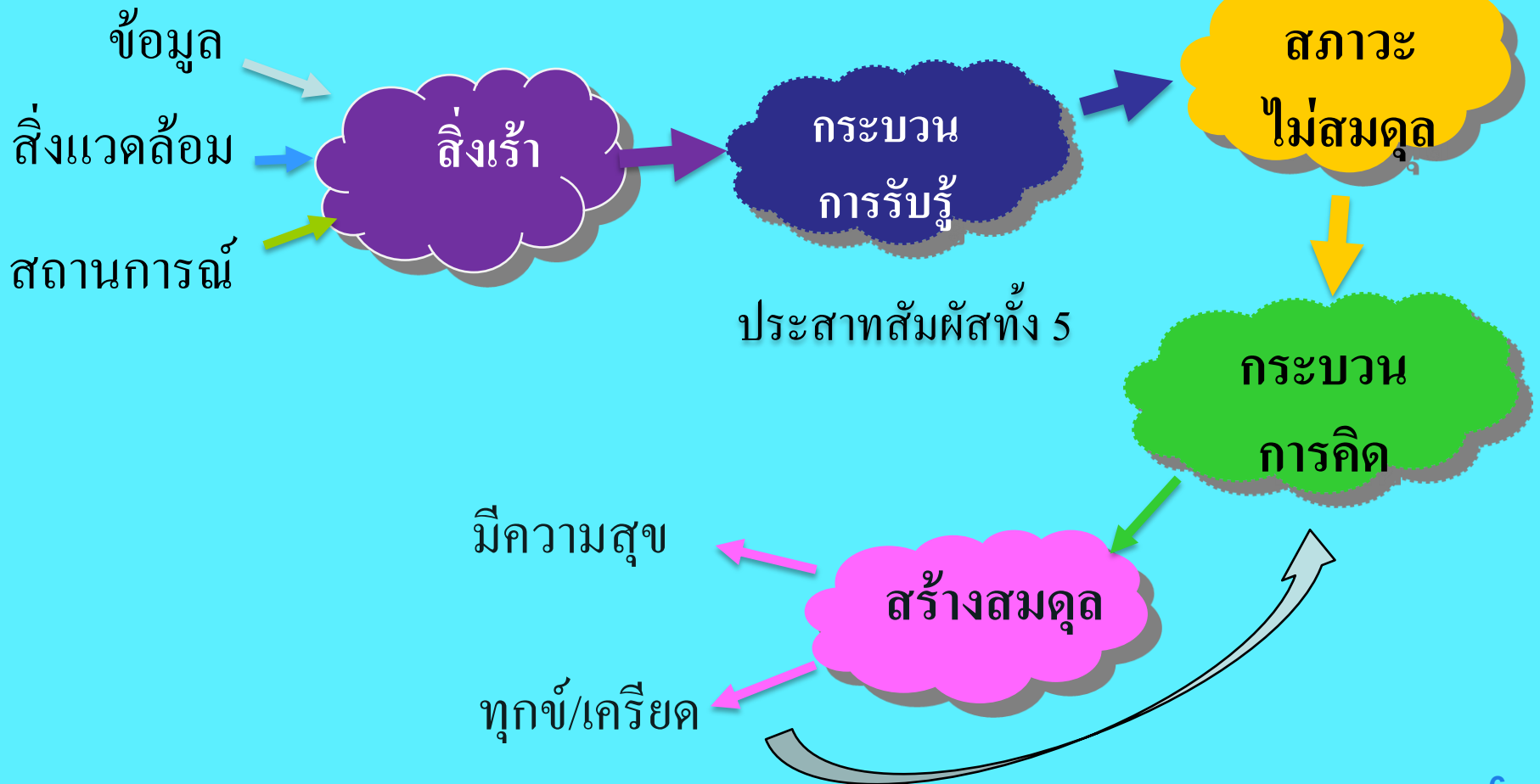
คุณเก่งการคิดแบบไหนมากที่สุด?

แนวทางการฝึกอบรม

- ◆ การเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ (Adult Learning)
- ◆ การ Coaching เพื่อให้ทุกคนเห็นตัวเอง
- ◆ การบรรยายเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนมุมมอง
- ◆ ทุกคนคิดถึงศักยภาพของตัวเองเพื่อดึงออกมาใช้
- ◆ ฟัง คิด ถาม เขียน แล้วนำไปฝึกฝน
- ◆ เตรียมประเด็นสำคัญเพื่อนำไปพัฒนาทีมงาน

การคิดเกิดขึ้นได้อย่างไร ?

คุณคิดอย่างไรกับเรื่องต่างๆเหล่านี้

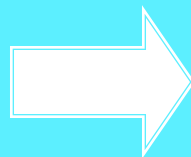
๑ งาน

๑ เพื่อน

๑ หัวหน้า

๑ ลูกน้อง

๑ ชีวิตตัวเอง

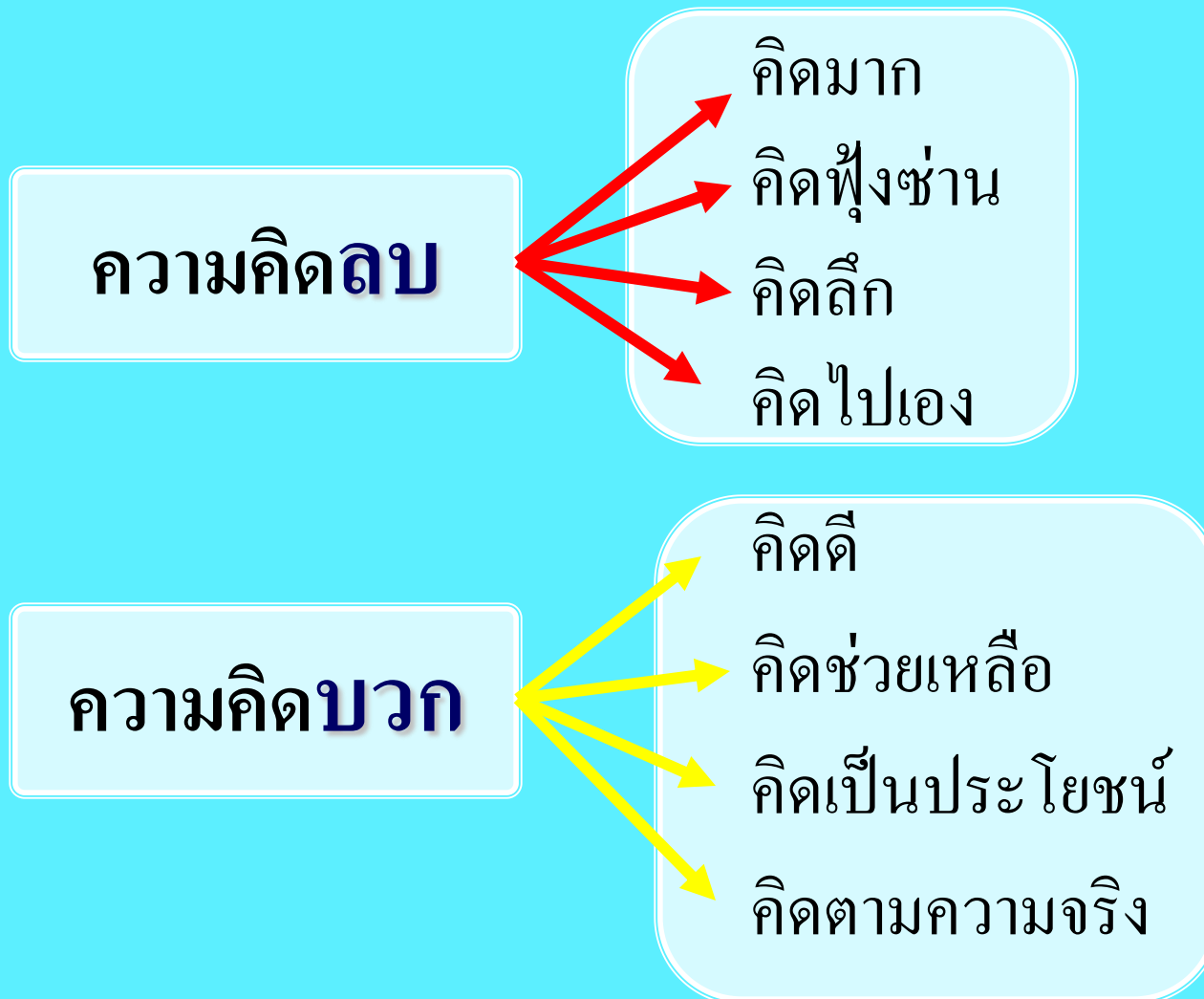

คิดบวก

หรือ

คิดลบ

ความคิดเชิงบวก & ความคิดเชิงลบ

การคิดเชิงสร้างสรรค์

“กระบวนการทางปัญญาที่สามารถ
ขยายขอบเขตของความคิดที่มีอยู่เดิม

สู่ความคิดที่แปลกใหม่

แตกต่างกันไปจากความคิดเดิม

และเป็นความคิดที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม”

Workshop I :

ทดลองคิดนอกกรอบกันหน่อย

กระบวนการสร้างแนวคิดเชิงสร้างสรรค์

1. มองปัญหาเป็น โอกาส
2. เตรียมการและรวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญ
4. สร้างทางเลือกต่างๆที่แปลกใหม่
5. สรุปลทางเลือกที่เหมาะสม
6. ทดสอบความคิด ทำให้เป็นจริง

ลักษณะของคนมีความคิดสร้างสรรค์

- คิดไอเดียได้มากมาย
- มองสิ่งต่างๆ ด้วยมุมมองที่แตกต่างจากคนอื่น
- ตั้งคำถามกับทุกเรื่อง
- นำความคิดของคุณมาต่อ ยอด
- มีแรงผลักดันที่จะสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ขึ้นมา
- ปัญหาไม่สามารถหยุดยั้งเราไว้ได้นาน
- ปรับแต่งแนวความคิดต่างๆ จนสมบูรณ์แบบ

ปัญหา/อุปสรรคทางความคิดสร้างสรรค์

- คิดว่าตัวเองเป็นคนไม่มีความคิดสร้างสรรค์
- กลัวคนอื่นจะคิดว่าความคิดไม่ได้เรื่อง
- คิดไปเองว่าคนอื่นจะคิดอย่างไร
- เราไม่มีเวลามากพอที่จะคิด
- กลัวความผิดพลาดจากการคิด
- กังวลกับผลลัพธ์มากเกินไป
- อยากได้ความสมบูรณ์แบบ

วงจรอุบาทว์ ทำลายความคิดสร้างสรรค์

ทำผิดพลาด

รู้สึกไม่มั่นใจ
ในขั้นต่อไป

ความกังวล
วงจรอุบาทว์

กังวลมากขึ้น
ว่าจะต้องคว้าน้ำเหลว

ความหมายของการคิด

- การคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking)
: เป็นการคิดไอเดียที่แปลกใหม่ในการแก้ปัญหของคุณ
- การคิดแนวข้าง (Lateral Thinking)
: เป็นการมองปัญหของคุณให้แตกต่างออกไปอย่างสิ้นเชิง
แล้วค่อยหาทางแก้

การเปรียบเทียบแนวความคิด

❖ การคิดแนวตั้ง (*Logical Thinking*)

: เป็นการคิดสรรหาทางเลือกที่ดีที่สุด เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกัน
และกัน

❖ การคิดแนวข้าง (*Lateral Thinking*)

: เป็นการคิดสรรสร้างหาทางเลือกที่หลากหลายให้มากที่สุด
เท่าที่จะทำได้

หมายเหตุ: การคิดแนวข้างไม่ใช่สิ่งที่จะมาทำลายการคิดแนวตั้ง
แต่จะเป็นวิธีทำให้การคิดแนวตั้งมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Workshop II : คุณจำเป็นต้องคิดสร้างสรรค์หรือไม่

- _ คุณรู้สึกเบื่อหน่าย ไร้ความสุข?
- _ ทำสิ่งเดิมๆอยู่ทุกวัน?
- _ อยู่อยู่กับคนเดิมๆรอบตัวคุณ?
- _ มีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์?
- _ รู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเอง?
- _ สงสัยว่าชีวิตมีแค่นี้เองหรือ?
- _ คุณวิ่งหนีจากความเสียดายอยู่เสมอ?

“คุณตอบว่า “ใช่”
ก็ขอครับ”

สภาวะทางอารมณ์สำหรับความคิดสร้างสรรค์

- **ด้านกายภาพ**

: มีกำลัง, สดใส, ยืดหยุ่น, ผ่อนคลาย

- **ด้านอารมณ์**

: ตื่นเต้น, มีความสุข, กระตือรือร้น, อยากเล่นสนุก

- **ด้านความคิด**

: จดจ่อ, เจียบสงบ, เปิดกว้าง, ชัดเจน

- **ด้านจิตวิญญาณ**

: เชื่อมโยงกับตัวเอง, คนอื่น, สภาพแวดล้อม, งาน

การประยุกต์ใช้การคิดสร้างสรรค์ด้วยตัวเอง

➔ ความคิดของคุณต่อเหตุการณ์ต่างๆ

- ✓ เจออุปสรรคในการทำงาน
- ✓ รับงานใหม่ที่ไม่เคยรับมาก่อน
- ✓ การนำเสนอความคิดเห็นในที่ประชุม
- ✓ หัวหน้าคุณ ชอบสั่งงานแบบเร่งด่วน
- ✓ เพื่อนๆ ไม่ค่อยช่วยทำงาน
ปล่อยให้เราทำอยู่คนเดียว
- ✓ ลูกน้อง ขี้เกียจ ไม่ค่อยกระตือรือร้น

ปัจจัยที่ทำให้คิดไม่สร้างสรรค์

- สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการคิด
- สุขภาพทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ดี
- ขาดประสบการณ์ที่เป็นพื้นฐานของการคิด
- มีอคติเข้าครอบงำ
- ล้มเหลวในการคิดที่สะสมมาเป็นเวลานาน
- ขาดกำลังใจ
- เร่งรัดให้คิดในเวลาที่ย่ำกัก

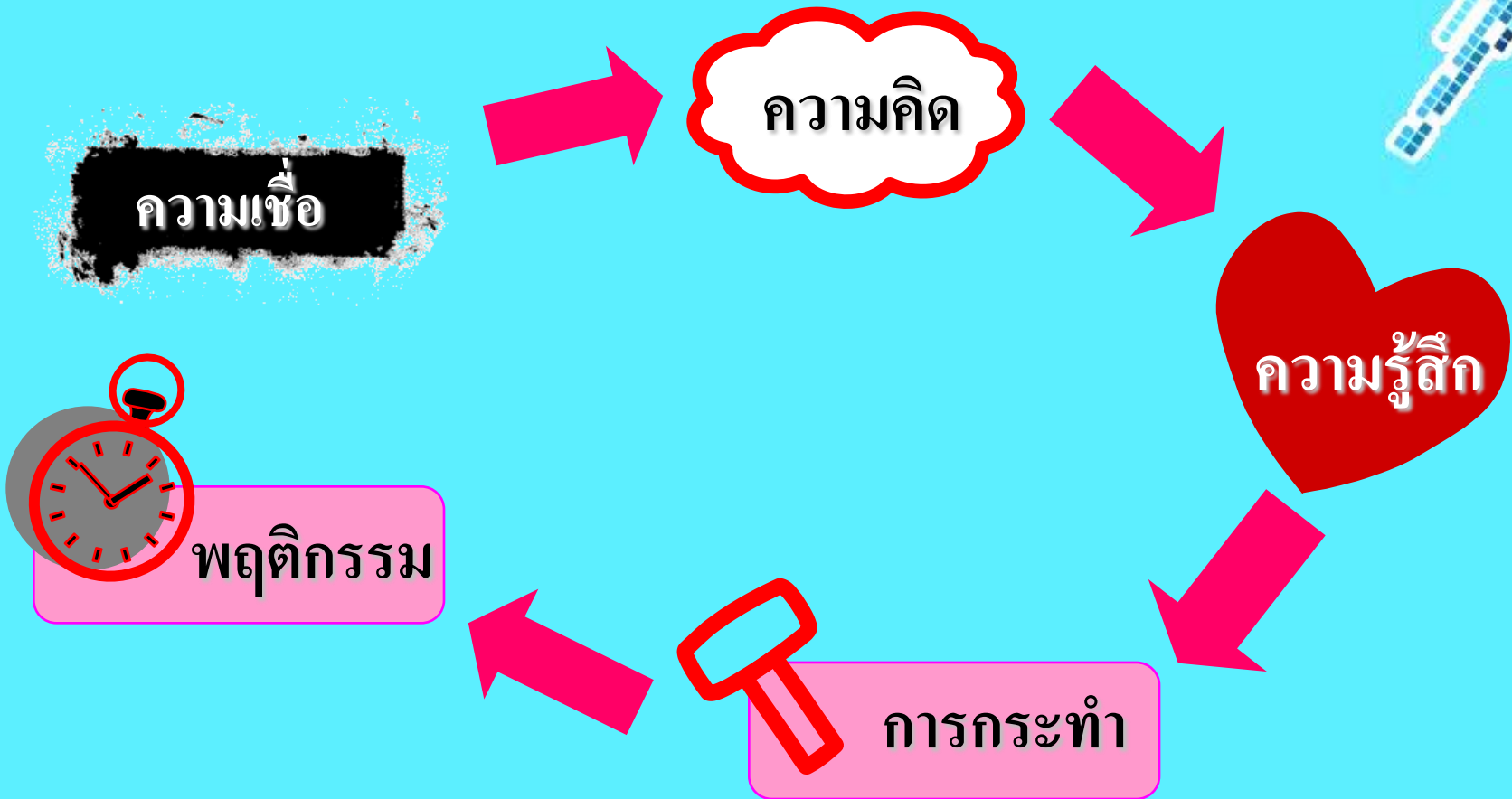

Workshop III :

สร้างแนวทาง “การคิดสร้างสรรค์” ของตัวเอง

- ๑ อุปสรรคของการคิดที่เจออยู่บ่อยๆ คือเรื่องใด ?
- ๒ ความรู้สึกในขณะนั้นเป็นอย่างไร ?
- ๓ คุณจะเอาชนะอุปสรรคได้อย่างไร ?

♥ วงจรพฤติกรรม

หลุมพรางทางความคิดที่สกัดกั้นการพัฒนาตัวเอง

- ขาดแผนการดำเนินงานที่มีรายละเอียด (ไม่กล้าเขียนแผน)
- รับโจทย์มาแล้วกลายเป็นข้อกังวลไม่รู้ลึกเป็นเรื่องท้าทาย
- เป้าหมายการทำงานไม่ชัดเจนเพียงพอ
- ขาดวินัยในตัวเอง ชอบผัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปฏิบัติตามแผน
- กลัวความล้มเหลว กลัวการถูกปฏิเสธจึงไม่ลงมือทำ
- ไม่มุ่งมั่น ทุ่มเตในเป้าหมายของตัวเองอย่างจริงจัง
- กังวลเรื่องเดิม ๆ อยู่เสมอ ไม่ยอมออกจาก Comfort Zone

เทคนิคการเอาชนะหลุมพราง

- ปรับนิยามใหม่ให้เป็นประโยชน์
- การใช้คำถามสร้างพลัง
- การเปลี่ยนความคิดต่อเหตุการณ์ใหม่
- สร้างทัศนคติเชิงบวก
- ยอมรับการเปลี่ยนแปลง

Workshop IV :

กำหนดเป้าหมายการพัฒนาตัวเอง

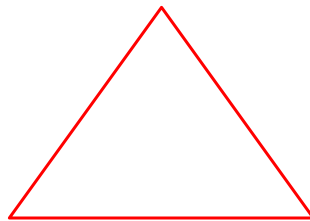
- หลุมพรางที่เจออยู่ในปัจจุบัน คือเรื่องใด ?
- เหตุการณ์ใด ที่เกิดความรู้สึกนี้บ่อยๆ ?
- คุณสามารถเอาชนะหลุมพรางได้ โดยวิธีใด ?

“หลุมพรางในอดีต”

“เป้าหมายที่ต้องการ”

“พัฒนาตัวเองในปัจจุบัน”

สิ่งที่ได้รับจากการอบรมครั้งนี้

- ◆ เรื่องที่ได้รับ
- ◆ เรื่องที่ชอบ
- ◆ เรื่องที่จะนำไปปฏิบัติเรื่องแรก

คิดนอกกรอบ ทำนอกกฎเดิม

สุขได้ รวยง่าย

“เปลี่ยนวิธีคิด.....พลิกชีวิตคุณแน่นอน”

ขอให้โชคดี และสวัสดิ์ครับ